

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گلزار

شکستگی استخوان چیست و

انواع آن کدام است؟

تهیه: کارگروه آموزش بیماربخش اورژانس

تدوین: خرداد ۱۴۰۳

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۰۱۳-۳۴۹۰۰۰

آدرس: رشت - گلزار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T۱۹-AC-۰۰۶

چه اقدامات اورژانسی در شکستگی ها باید انجام شود؟

- بی حرکتی عضو
- استفاده از کمپرس سرد
- آتل بندی شامل بی حرکتی مفصل قبل و بعد از شکستگی

شکستگی چگونه تشخیص داده می شود؟

- شرح حال و معاینه بالینی
- عکس برداری با اشعه ایکس
- سی تی اسکن و MRI

اقدامات درمانی در شکستگی ها چیست؟

- جا انداختن شکستگی به روش باز و بسته
- بی حرکتی شکستگی: گچ، آتل و...
- دارو درمانی (مسکن ها، آنتی بیوتیک در شکستگی های باز و...)
- بالانگه داشتن عضو آسیب دیده و استفاده از کیسه یخ، کنترل وضعیت عصبی و عروقی اندام به طور مرتب
- باز توانی و فیزیوتراپی پس از طی برنامه درمانی

در صورت داشتن هر گونه سوال در زمینه مراقبت های منزل

با شماره تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس

حاصل نمایید.

منبع: برونر سودارت اورژانس ۲۰۲۲

۳- سندرم کمپارتمان: حالتی که معمولا به دنبال

شکستگی ها در اثر بالا رفتن فشار بافتی به علت خونریزی و یا ورم بوجود می آید که موجب کاهش خونرسانی و اکسیژن رسانی در بافت می گردد که در صورت عدم درمان به موقع باعث آسیب همیشگی و از دست دادن اندام می شود. اقدام مراقبتی شامل بررسی مکرر عملکرد عصبی و عروقی عضو بعد از شکستگی ضروری است و تا ۴۸ ساعت پس از بروز شکستگی، اندام درگیرمدام باید از نظر میزان درد، رنگ پریدگی بافتی، نبض اندام، بی حسی و فلجی مورد بررسی قرار گیرد و در صورت بروز هریک از علایم سریعا گزارش گردد.

۴- عفونت: خصوصا در زخم های باز

عوارض دیررس شکستگی ها کدامند؟

۱. دیر جوش خوردن، جوش نخوردن، بد جوش خوردن
۲. نکروز استخوانی (زمانی اتفاق می افتد که استخوان جریان خون خود را از دست می دهد و سلولهای استخوانی می میرند و مفصل مربوطه تخریب می شود)
۳. تشکیل غیر طبیعی استخوان
۴. سندرم درد ناحیه ای

شکستگی چیست؟

به قطع کامل یا ناقص در یکپارچگی استخوان شکستگی گویند و زمانی ایجاد می شود که در معرض فشاری بیش از حد تحمل استخوان قرار گیرد. شکستگی ها در اثر ضربات مستقیم، نیروهای له کننده، حرکات چرخشی، و انقباضات شدید عضله ایجاد می شوند. همراه با شکستگی استخوان، اطراف استخوان نیز ممکن آسیب بینند شامل: بافت نرم اطراف استخوان، عضلات، مفاصل، تاندون، اعصاب و عروق و....

انواع شکستگی ها کدامند؟

شکستگی کامل: شکستگی در تمام عرض استخوان است و غالباً استخوان ها جا به جا شده و از حالت طبیعی خارج شده است.

شکستگی ناکامل: شکستگی تنها در بخشی از عرض استخوان ایجاد می شود.

شکستگی خرد شده: استخوان خرد شده و چندین تکه می شود.

شکستگی باز: یا شکستگی پیچیده نوعی شکستگی که باعث پاره شدن پوست می شود و استخوان در معرض دید قرار دارد و این شرایط یک فوریت پزشکی است. اندام شکسته باید کاملاً بی حرکت نگه داشته شود و از جا انداختن استخوان بیرون زده خودداری گردد.

شکستگی بسته: یا شکستگی ساده که منجر به پاره شدن پوست نمی گردد.

شکستگی داخل مفصلی: خط شکستگی به داخل مفصل کشیده می شود.

شکستگی داخل مفصل
زانو - کشکک زانو

شکستگی استخوان چه علائمی ایجاد می کند؟

- درد ناگهانی
- تغییر شکل
- کوتاه شدن اندام
- احساس وجود خرد شدگی در لمس
- ورم بافتی
- خون مردگی
- حساسیت در لمس
- تغییر در عملکرد عضو

عوارض زودرس شکستگی ها کدامند؟

۱- **شوگ:** بیشتر در بیماران با شکستگی لگن و یا شکستگی باز استخوان ران دیده می شود. اقدام اولیه شامل کنترل خونریزی و بی حرکتی صحیح عضو می باشد.

۲- **آمبولی چربی:** در شکستگی های استخوان های بلند مانند ران و لگن ایجاد می شود و در شکستگی بسته بیشتر از باز دیده می شود که گلبول های چربی از مغز استخوان وارد رگهای خونی شده و سپس ممکن است به ریه، مغز، کلیه و... وارد شود و خونرسانی آنها را مختل نماید. علائم معمولاً ۲۴ تا ۷۲ ساعت پس از بروز آسیب رخ می دهد، شامل:

- **علائم ریوی:** علائم کمبود اکسیژن، افزایش تعداد تنفس، تنگی نفس همراه با بالا رفتن ضربان قلب، درد قفسه سینه، تب خفیف و سایر نارسایی های تنفسی
- **علائم مغزی:** اختلالات عصبی، تشنج، بی قراری، آشفته گی

مهمترین اقدام در پیشگیری از آن بی حرکتی سریع شکستگی و اقدامات درمانی به موقع است